

Микола ФІЛЯНСЬКИЙ

ПОЕЗІЇ

* * *

Я в'ю вінок, і надо мною
Вітають горною луною
Зело землі, і лоно вод,
І даль німих твоїх висот.
Я в'ю вінок, і в'ють зі мною
На лонах вічних супокою –
Зело землі, і лоно вод,
І даль німих твоїх висот.
І згасну я... і будуть зранку
Без мене вити[сь] без устанку –
Зело землі, і лоно вод,
І даль німих твоїх висот.

Не жаль

Не жаль мені могил, що по степу синіють
І день і ніч самі, сумуючи, стоять,
Не жаль мені ланів, що в житті зеленіють,
В півночі з зорями тихенько гомонять.
Не жаль мені руїн розвіяних, розмитих,
Без сліз покинутих на глум своїм синам,
Катраном, тирсою, бір-зіллям оповитих
На тугу тяжкую орлам.
Їх сумно-гордий сон вечірня вітає
І діамантами щоночі обсипає,
Щоночі криє їх вечірньою росою,
Омани шепче їм минулою красою.

А жаль мені тих сліз, що марне пролилися
І стали піснею безсмертної краси,
Та розкоші вінків, що в сумний час вилися,
Вились і в'янули без сонця, без роси...

Дам серцю волю я

Дам серцю волю я: в вечірню годину
На світ вечірньої тихесенько полину,
Отруту дум моїх закличу серцем я –
О зоре ясна вечірня моя.
О зоре ясна! В чужині ти палаєш,
І в душу сумную ти тихо ллєш бальзам,
Луною рідною в душі мені лунаєш,
Витаєш окликом по рідним по ланам.
І я, покірний син хвилин давноминулих,
На тихий оклик твій без огляду іду,
І зву останки дум, в чужім краю заснулих,
Розмови рідної в чужині серцем жду.
І в час той ласковий, як зайде в серце спомин
І встане в розкоші Україна моя –
На твій вечірній час, на твій далекий гомін
Сльозою чистою несучи відмову я –
О світ очей моїх, о серця ясний промінь,
О зоре ясна вечірня моя...

* * *

Поки ще серце стать не стало,
Ні чар, ні мук не прожило –
За ним, за ним, куди б не звало,
В який би край не завело...
У серця – рай німої волі,
У серця – щастя на роздоллі,
У серця – зорь таємна річ,
У серця – серця власна міч!

В.Л.Б.

Саджаю з думкою на згад
Я яворів високих ряд;
Нехай мене в далекі дні
Згадають рідні мої,
Нехай вітає гомін їх
Під тінню яворів моїх.
Мене не радив сонний шум
Під ряд німих вечірніх дум,
І ясний час німих ночей
Не розважав моїх очей...
Нехай вони розважать їх
Під тінню яворів моїх...
Я на зорі весінних літ
Не пив роси з вечірніх квіт,
За щастям гнатись пізно став
І муки щастя не зазнав –
Нехай вони зазнають їх
Під тінню яворів моїх...
І в час, як зійдуться вони
Під сонцем рідної весни,
Йй заллється гай піснями їх,
Веселих, ясних, молодих,
І стане щастям їх лунать –
Я буду... Буду тут лежать
І буду слухать голос їх
Під тінню яворів моїх...

* * *

Як загориться-закипить
Червоним гартом сонний гай,
Піди під лоно віт сумних
І тихим серцем нагадай
І пісню ту, що пролунала,
І ту струну, що не дограла,
І муки дум, які ти знав,
І час, і мить, як ти ридав.
І стане світ надземних шат
Лани засохлі застилять
Убрусом сонно-золотим –
Ти небесам вклонись німим:
За те, що погляд твій манили,

За те, що серце отруїли,
Що занесли його не раз
Туди, де ждав нас інший час.
І вгасне світ в вечірній млі –
Ти уклонись сирій землі:
За дні, за ночі, що минули,
За думи, що навік заснули,
За чари, що не встиг допити,
За сни, що більш не розбудить...

* * *

Здрастуй, неба даль бездонная,
Здрастуй, хвиле невгомонная,
Земле, росами повитая,
Сяйвом, фарбами залитая!
Здрастуй, шуме гаю темного,
Здрастуй, пісні глас таємної,
Здрастуй, серця жар розкований,
Здрастуй, раю уготований!

Подорожній

– Хто ти, звідкіль, чого шукаєш,
Чи звеш, чи ждеш, чи так блукаєш?
– Не зву, не жду я, не блукаю,
Я подоріжжя дальнє маю.
– Яка ж далекая мета
Ще молоді твої літа
І погляд ясний заманила?
– Мене несуть таємні крила,
Весінніх літ мені не жаль,
Туманить серце ясна даль...
– Чого ж ти взяв собі, небого,
Скажи ж, в далекую дорогу?
– Я пісні взяв непевний рай,
Що мати рідная співала,
Та в зорях ночі неба край,
Що над колискою стояло...
– А хто там темною добою
Слідкує, стежить за тобою,
Хто насипа рожевий квіт,
Де ніг твоїх зостався слід?
– То божевільний... Він один
Про день останній мій розкаже
І перехрестя перев'яже
Живим вінком чужих долин.

Над нивою

Все мариться мені, що знов я припадаю
До неньки рідної, до матері-землі,
Що зерно чистєє по ниві розкидаю
І дня осіннього пильную, наджидаю,
І колос золотий вклоняється мені...
Що там, за нивою, садок мій зеленіє,

На прорізі небес тремтить умитий лист,
Сміється осокир, і жержель червоніє,
І явір ласковий гойдає пишний хист.
І кожну гілонуку у тім саду я знаю,
І кожну квітонуку, що зійде по весні,
Я пізно вечором і ранком поливаю
І на день скільки раз прийду і привітаю,
І тішать погляд мій квітки мої рясні.
І мариться мені, що там, де обрій сходить
І землю кутає таємна пелена,
Там стіни білії рука чиясь виводить
І злотом кованим верхівлю брами зводить,
І в сійвах сонячних горить-пала вона.
І радість чистая лунає надо мною:
Виноситься з землі хвали і пісні храм,
Виноситься з землі натхненною рукою
Незнаємих висот, незнаємих богам...
І втихне сонця світ. І сяйва діамантів
Закриють дня красу. І ключ я свій візьму,
І розгорну я літ колишніх фоліанти,
І серцем весь ввійду в таємну їх пільму...
І геній давніх літ в душі моїй витає,
Не чуть ні галасу земного, ні юрби,
Горить моє чоло, і серце замирає,
І уст його вогонь я чую на собі...
І встану до зорі – туман на ниві в'ється,
І в сійвах сонячних десь голос чую я...
То пісня лон земних хвалою в небі ллється,
То жертви чистої над полем дим несеться,
То нива ним за зорь укуталась моя...

Mecum porto

Всяк час стоїть передо мною:
Іде тихенькою ходою,
Високе чоло, постать горда,
Сопілка, том чийсь – mecum porto.
В його руці дорожній кий –
Свідок єдиний дум і мрій,
І пісня рідная в устах,
І пил сандалій – вічний шлях.
Ще за мої юнацькі дні,
Як став він перше при мені,
Чийсь голос тихий, голос ясний
Сказав про образ той прекрасний:
«То привид, що зникає враз,
Як тільки зірне будня час.
Один із тих, хто на хвилину
До нас спускається в долину,
Щоб нам явити серця мир
І вічну радість дальніх гір...
То смертний ворог суєти,
Життям чийм так мариш ти:
Не пізнаєш Сковороди?»